

El pubillatge

Maria Ventura i Simon, pubilla de Vilablareix del 2003, elegida pubilla de les comarques gironines 2004

J. MANEL PALLÀS I JULIÀ, REGIDOR DE CULTURA

El pubillatge o elecció, entre altres activitats, de l'hereu i la pubilla de Catalunya i de les comarques barcelonines, gironines, lleidatanes i tarragonines, l'organitza el Foment de Tradicions Catalanes.

El Foment de Tradicions Catalanes és una entitat que vetlla per les tradicions populars del nostre país, impulsant el coneixement dels costums catalans.

El Foment ajuda a donar a conèixer els nostres indrets, a participar a les fetes populars i festes majors, com va passar a la passada festa del nostre poble.

Enguany feia 47 anys que es va elegir la primera pubilla de Catalunya. Va ser a l'any 1957 i va sortir elegida la Ruth Horro Morell, de Vilanova i la Geltrú. L'escollit per portar la primera faixa d'hereu de Catalunya va ser Ivan Güell Puig, de Tordera a Calella de la Costa l'any 2002.

L'elecció de l'hereu i la pubilla de 2004 es va celebrar el 16 i 17 d'octubre a Roses. Per primera vegada una pubilla de Vilablareix participava a l'elecció. Seguint les orientacions de la presidenta del Foment de Tradicions Cata-

lanes, la Pepi Rebull, i com la majoria de les poblacions, l'Ajuntament de Vilablareix va decidir presentar la pubilla que va sortir elegida a la Festa Major del 2003, la Maria Ventura i Simon.

Vint-i-cinc hereus i cinquanta-cinc pubilles d'arreu de Catalunya, la pubilla de Palma de Mallorca, del Cercle Català de Madrid i d'Andorra van participar a l'elecció.

Totes les pubilles i hereus

participants estaven citats per al dissabte 16 al matí. Primer varen ser les presentacions amb el jurat del certamen. A continuació, varen començar les proves, la primera de les quals fou l'examen escrit, sobre cultura, tant catalana com mundial.

Una vegada acabat l'examen escrit, les candidates i els candidats es varen dividir en grups, per procedir a la prova oral final. Al mateix temps, a l'entrada del teatre de Roses, es va descobrir la Majòlica commemorativa de la celebració de la proclamació de la pubilla i l'hereu de Catalunya de l'any 2004, i també es va inaugurar l'exposició d'ofrenes.

Cada representant era portador d'una ofrena que tingués una relació amb la població que es representava. La Maria va portar com a ofrena una Torratxa.

A les pubilles i hereus lliures d'exàmens, juntament amb llurs familiars, se'ls va organitzar una visita a la Ciutadella, una ruta turística amb el tren per Roses o bé fer un creuer en barca.

Per acabar, el dissabte, en el pavelló poliesportiu municipi-

pal, tingué lloc un sopar de gala, homenatge a les pubilles i hereus de títol nacional del 2003.

El diumenge 17, al matí, missa a la parròquia de Santa Maria i benedicció de les bandes i faixes. Després, recollida de les ofrenes al Teatre municipal i sortida en cercavila pels carrers de Roses, acompanyats pels gegants de la localitat. A la plaça Frederic Rahola es van lliurar les ofrenes. Acte seguit es procedí a la proclamació de la pubilla i hereu de Catalunya 2004 i de les pubilles i hereus territorials.

Va sortir elegida pubilla de Catalunya Sílvia Campillo i Ferret, de Sitges (Garraf), i hereu de Catalunya, Jordi Pimàs i Megias, de Tordera (Maresme). La Maria Ventura va ser elegida dama d'honor i pubilla de les comarques gironines. Com a cloenda de tots els actes, dinar i fi de festa al pavelló municipal de Roses.

Dins el reglament del pubillatge, cal destacar els colors de bandes de les pubilles i faixes dels hereus.

Els representants locals han de lluir les bandes i faixes de color blanc amb l'escut de la població. Els representants comarcals, bandes i faixes de color blau, amb l'escut de la comarca.

La pubilla de Catalunya, banda amb la bandera catalana i l'escut de Catalunya. L'hereu de Catalunya, faixa blanca i a mig camal la senyera i l'escut de Catalunya.

I les pubilles territorials, banda de color or vell i l'escut de la capital de la circumscripció a la qual representin.

L'Orquestra de Cambra de l'Empordà interpreta el concert de Nadal

El concert que cada any s'interpreta a Vilablareix amb motiu de les festes nadalenques enguany anirà a càrrec de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà. Aquest tradicional concert es desenvoluparà el dia 26 de desembre, diada de Sant Esteve, a partir de les 6 de la tarda, a l'església parroquial de Sant Menna. Coneguem tot seguit la trajectòria de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, Premi Nacional de Música 1992.

L'Orquestra de Cambra de l'Empordà és una formació estable i professional fundada l'any 1989 a Figueres. Compta amb el suport de diverses institucions, com ara la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona i els Consells Comarcals de l'Alt i Baix Empordà, com també de més de seixanta ajuntaments d'aquestes comarques.

D'ençà de la seva presentació ha actuat als principals festivals de música d'arreu de Catalunya (Peralada, Grec, Torroella de Montgrí, Palamós, Sitges...) i ha fet diverses gires per Espanya i l'estranger. L'Orquestra ha col·laborat amb solistes de gran renom, tant nacionals (O. Romaní, J. Francesch, J.

Codina, C. Trepac, Ch. Botanch, C. Bustamante, A. Coma, C. Arimany, J. Quer...) com internacionals (I. Oistrak, H. Sohm, I. Suzuki, B. Soustrout, M. Balderi, W. Weigel...). Ha estat dirigida per prestigiosos directors, D. Tosi i L. Heltay entre d'altres. El seu director titular és, des de la seva fundació, Carles Coll.

En col·laboració amb l'Orfeó Català, la Coral Cantiga, l'Orfeó Manresà,... ha interpretat el Magnificat de J.S. Bach, la Missa de la Coronació de W.A. Mozart, El Messies de G.F. Haendel, la Missa de la Trinitat de W.A. Mozart, el Glòria d'A. Vivaldi, el Rèquiem de W.A. Mozart, etc.

L'Orquestra ha actuat a la seu del Parlament Europeu d'Estrasburg, on va ésser nomenada membre d'Honor del Consell Internacional del Moviment Europeu.

Importants compositors catalans han dedicat obres a l'orquestra, que formen part del seu repertori habitual.

L'any 1992 la Generalitat de Catalunya li va concedir el Premi Nacional de Música en l'apartat d'interpret de música clàssica.

Ramon Llover i March

RAMON PONSATÍ

Nascut a les Planes d'Hostoles ara fa 89 anys, en Ramon Llover i March va treballar gairebé mig segle a la companyia que subministrava l'aigua potable a Girona, feina que va combinar amb l'ofici de lampista i que va fer fins que es va jubilar als 63 anys, quan en feia cinc que s'havia traslladat amb la seva dona, Maria Clarà i Avellanes, a la casa de Vilablareix, on aviat farà 30 anys que hi viuen.

"Vaig néixer el 26 d'agost de 1915 a les Planes d'Hostoles, on vivien els meus pares, en Joan i la Carme, que van tenir sis fills: en Josep, en Jesús, la Maria, la Regina, la Júlia i jo", relata en Ramon, que als 14 anys va deixar l'escola del poble per anar a Girona "a treballar a la companyia que subministrava l'aigua potable de la ciutat, una aigua que aleshores procedia d'Aiguaviva i de diferents pous".

"Vaig aprendre a instal·lar comptadors, fer escomeses i, sobretot, arranjar avaries, que normalment eren fuites a les canonades de la xarxa de subministrament, i al cap de dos anys vaig anar a aprendre l'ofici de lampista al taller que en Cat d'Anglès tenia al carrer Figuerola de Girona", explica en Ramon, que aleshores vivia en el pis de dalt de la central de la companyia del carrer Perill i que va compatibilitzar ambdues feines fins que van mobilitzar-lo per anar a la guerra civil quan ja feia un any que havia esclatat.

"Primer vaig anar a Palafrugell, des d'on em van enviar a Jaén per formar part d'una brigada de relleu amb la qual no vam entrar mai en combat, ja que sempre érem a la reraguarda, però vam fer moltes trinxeres, primer a Guadalajara, després a Cuenca i finalment a Teruel, on em trobava quan va acabar la guerra", refereix en Ramon, que va haver d'anar a fer la mili a Alcalà d'Henares quan feia un any que havia tornat a Girona i

Imatge recent del matrimoni.

havia començat a sortir amb la Maria Clarà i Avellanes, la noia de les Planes d'Hostoles amb qui s'havia intercanviat cartes mentre era al front perquè un cosí d'ella era company seu i amb qui acabaria casant-se el 27 d'octubre de 1945, després de festejar sis anys, i amb qui va tenir un fill, l'Antoni, que els hi ha donat dos néts, la Cristina i en Miquel.

"Al tornar del servei militar tenia 27 anys i vaig reincorporar-me tant a les Aigües, on el cap era en Garay, com al taller de lampisteria d'en Cat d'Anglès", manifesta en Ramon, que els primers dos anys de casat va viure en el mateix pis de la central del carrer Perill i després es va traslladar a l'habitatge que la companyia va fer junt amb el nou pou que van obrir a Palau, on el matrimoni va passar-s'hi 28 anys abans d'instal·lar-se

definitivament a Vilablareix el 1973.

"Aquest pou, que ja no existeix, tenia 33 metres de profunditat, tot i que al principi es pensava que en faria un centenar, i la bomba que hi van instal·lar era americana i pujava 100.000 litres/hora, cabal d'aigua que anava directament al dipòsit situat a la carretera de Palau, a prop de les Alzines i el Montessori, amb capacitat per a 2 o 3 milions de litres", assenyala en Ramon, que explica que a la Devesa també es van fer quatre pous més i compara les dades abans citades amb les del pou de la central del carrer Perill, "on hi havia quatre bombes de pistó que entre totes pujaven 30.000 litres/hora, aigua que anava al dipòsit d'Alemanys, amb capacitat per 1 milió de litres".

En Ramon i la seva esposa, la Maria Clarà, a les Planes d'Hostoles, quan encara festejaven.

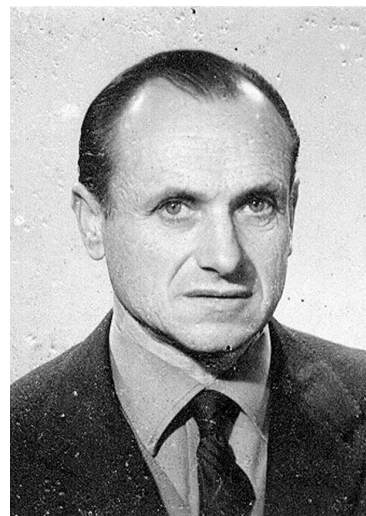
“Quan la bomba del pou de Palau tenia una avaria s’havia de desmuntar tota i la reparació podia durar 3 o 4 dies”, recorda en Ramon, que es va jubilar als 63 anys com a encarregat de brigada i quan no feia massa anys que Girona havia començat a rebre l’aigua del Pasteral.

“Un cop jubilat vaig haver de quedar-me a la companyia 3 mesos més per fer els plànols de la xarxa de distribució, ja que fins aleshores no n’hi havia i jo era l’únic que sabia per on passaven totes les canonades”, afegeix en Ramon, que en aquella època treballava de dilluns a dissabtes i, si s’havia de reparar alguna fuita, també els diumenges i festius, però que feia festa els dijous per poder anar a cacera, una de les seves grans afeccions junt amb la pesca i anar a bosc. *“La cacera sempre m’ha agradat moltíssim i abans era membre del Vedat de Cassà”,* indica en Ramon, que va caçar fins als 82 anys, la mateixa edat en què va deixar

de portar cotxe -al llarg de la seva vida n’ha tingut tres: primer un Seat 600, després un Renault 8 i, finalment, un Renault 5- al decidir no renovar més el permís de conduir.

“La decisió de venir a viure a Vilablareix vam prendre-la perquè sabíem que a la casa de Palau només ens hi podríem estar fins que em retirés, perquè era un poble tranquil on ja havíem estat i on coneixíem gent i, finalment, perquè aleshores urbanitza-

ven la zona del poble on vam fer la casa on vivim”, explica en Ramon, que comenta que en aquests prop de 30 anys Vilablareix ha canviat moltís-

Primer pla d’en Ramon Llover.

sim. *“Aleshores només hi havia el carrer i la plaça del Perelló i tres carrers més, però els últims 15 anys s’ha construït molt i ha vingut moltíssima gent, tanta que el poble no ha pogut integrar-la a tota i ara n’hi ha molta que no s’han acabat d’adaptar”,* lamenta

en Ramon, que des que va deixar de treballar passa la major part del dia a l’hort. *“Em llevo a les 8 del matí i després d’esmorzar vaig a l’hort fins a l’hora de dinar, ja que sempre hi ha alguna cosa a fer. A la tarda torno a l’hort fins a les 8, que és l’hora en què sopem i després de veure les notícies a la televisió anem al llit”,* comenta finalment en Ramon.

En Ramon amb el seu fill Antoni quan aquest tenia 2 o 3 anys.

Bons inicis de la temporada del bàsquet

DANI BARTOMEU

A mitjans de setembre van començar les lligues de gairebé tots els equips del C.B. Vilablareix. Aquest any comptem amb uns 70 jugadors repartits en sis equips: tres sènior masculins, un sènior femení, un preinfantil masculí i unbenjamí masculí.

D'aquesta manera tenim dos equips més a la secció de bàsquet, mostrant el desig de seguir creixent, sobretot en edats escolars.

En primer lloc, el Giroassist Vilablareix de 3a Catalana ha guanyat nou dels deu primers partits de lliga i, d'aquesta manera, a final de temporada, és molt possible que lluitin per l'ascens de categoria. El talent del grup, el seu potencial anotador i la seva joventut els han convertit en la gran revelació d'una categoria amb equips molt potents de les comarques gironines.

El segon sènior masculí juga al grup 1 de Territorial i manté el bloc de la temporada passada. Les diferents baixes que hi ha hagut han estat cobertes per jugadors que s'han adaptat molt bé a la filosofia del club: gaudir practicant un esport com el bàsquet. L'enorme igualtat que hi ha en aquesta categoria, unit a les baixes d'alguns jugadors en alguns partits per lesions, motius laborals... fa que l'objectiu bàsic d'aquest equip sigui mantenir la categoria, i de moment es va pel bon camí.

El darrer dels equips sèniors juga a la lliga Inter-municipal, que tot just va començar a finals de novembre. Tot i això, la victòria que van aconseguir en el primer partit d'aquesta competició ens fa ser molt optimistes per tal de millorar la quarta posició de la temporada passada.

L'equip femení del Vilablareix Don Piso, per la seva banda, torna a jugar a 3a Catalana, on l'any anterior ja van quedar sotscampiones. A part de mantenir el potent bloc que ja hi havia, s'han fet fitxatges de molta qualitat que han de permetre tornar a estar al capdamunt de la classificació. Les sis victòries i una sola derrota que porten fins ara indiquen que les perspectives són molt bones.

Si passem a parlar dels equips d'edat escolar podem dir que aquest any s'ha aconseguit passar d'un a dos equips, i això per a nosaltres és molt positiu.

Clasificació

PREINFANTIL

	J	G	P	NP	TF	TC	PUNTS
<i>C.B. HOSTALRIC</i>	7	7	0	0	345	149	14
<i>C.B. SANT GREGORI</i>	7	7	0	0	378	206	14
<i>CE CALDES M.</i>	7	7	0	0	398	239	14
<i>C.B. ESCOL.-FIGUERES</i>	7	6	1	0	407	318	13
<i>C.B. TORDERA "B"</i>	8	5	3	0	508	490	13
<i>C.B. VILABLAREIX</i>	8	4	4	0	286	355	12
<i>CB GRIFEU-LLANÇÀ</i>	6	4	2	0	262	198	10
<i>C.E. ONYAR</i>	7	3	4	0	312	289	10
<i>C.B. OLOT "B"</i>	7	3	4	0	339	348	10
<i>BISBAL-BÀSQUET</i>	7	2	5	0	219	343	9
<i>C.B. BLANES "B"</i>	7	2	5	0	219	315	9
<i>B.C. PALA FRUGELL</i>	7	2	5	0	313	348	9
<i>C.B. VILOBÍ D'ONYAR</i>	8	0	8	0	237	339	8
<i>B.C. FONTAJAU</i>	6	1	5	0	151	250	7
<i>C.B. L'ESCALA</i>	7	0	7	0	161	348	7

Sènior femení

perquè el nostre gran objectiu és tenir cada vegada més nens i nenes jugant a bàsquet a Vilablareix. Tots dos equips tenen com a gran objectiu aprendre un esport d'equip i formar-se com a persones, per damunt dels resultats que es puguin aconseguir. Tot i això, els preinfantils (jugadors nascuts els anys 1992, 1993 i 1994) han començat amb força la seva lliga i porten 4 victòries i 4 derrotes, amb la qual cosa es troben a la meitat de la classificació d'una lliga de 15 eqips.

Per la seva banda, els benjamins (jugadors nascuts l'any 1995 i següents) juguen la lliga del Consell Esportiu del Gironès i ja han jugat tres partits de lliga. Tot i la diferència d'edat amb alguns dels equips, el C.B. Vilablareix benjamí està jugant millor cada partit i sobretot destaca pel bon joc d'equip que practiquen els seus 11 jugadors.

Per a qualsevol informació referent a la secció de bàsquet o perquè s'inscriguin els nens i nenes (nascuts l'any 1992 i següents) podeu passar-vos pel pavelló els dimarts i dijous de 6 a 2/4 de 8 de la tarda o bé trucar als telèfons 660 17 47 66 (Dani Bartomeu) o al 625 65 52 72 (Jordi Pla).

Sènior A

Sènior B

Dani Oliveras, a un pas del Campionat del món

Amics de Vilablareix, tot seguit us faig una breu repassada de com m'ha anat aquesta temporada de trial.

Aquest any ha estat la meva primera experiència en el Campionat del món de la categoria júnior de 125 cc, en la qual he quedat sotscampió del món. Les curses van ser molt interessants i m'ho vaig haver de jugar tot a l'última prova, a Suïssa; els nervis em van fer una mala passada, cosa que espero que la propera temporada no es repeteixi i, d'aquesta manera, pugui aconseguir ser primer del Campionat del món.

També he corregut el Campionat d'Espanya absolut, on el meu objectiu era quedar entre els 12 primers, i vaig aconseguir ser 6è, classificació que no m'esperava i de la qual estic molt content, ja que ha estat el meu primer any en aquesta categoria (i per als que no esteu al cas, ser 6è vol dir quedar darrere dels més bons del món!).

D'altra banda, he disputat el Campionat d'Europa absolut on, tot i que no vaig poder fer totes les proves per falta de pressupost de l'equip de la Federació espanyola, vaig quedar en la desena posició del rèanking final.

Tinc molts projectes de cara a l'any que ve, entre aquests m'agradaria guanyar el Campionat del món de la categoria júnior de 125 cc, classificar-me entre els 6 primers del Campionat d'Espanya absolut i poder ser campió d'Europa absolut. A més, continuaré essent pilot de l'equip de la Federació espanyola i correré amb Gas Gas.

Per finalitzar, voldria expressar el meu agraïment a tota la gent que ha confiat en mi: els meus espònsors, que m'han ajudat molt, Nicrodor 22, Pneumà-

tics Perelló, Transports Lluís Oliveras, Ajuntament de Vilablareix, Hebo i Gas Gas; i els meus pares, que m'han donat tot el seu suport i ajuts per poder tirar endavant.

Moltes gràcies a tots! i espero poder deixar aquest poble molt amunt!

Bones festes i bon any nou a tothom!

Dani Oliveras

Aplec de Sant Roc

DIUMENGE, 20 DE FEBRER DE 2005

A 2/4 de 12, Missa a l'ermita

A les 4 de la tarda sardanes amb la cobla la Principal de Banyoles.

Hi haurà servei de bar, atraccions i venda de productes artesans

Festa de Sant Menna

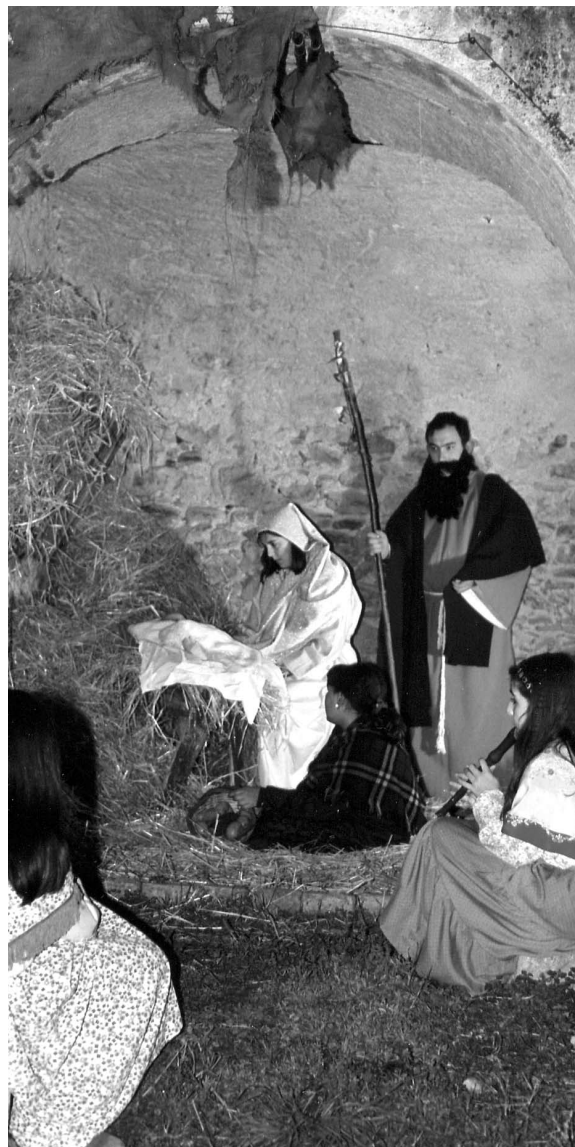
Un any més hem tingut el goig d'homenatjar el nostre patró. Com és ben sabut, sempre que la diada de Sant Menna, 11 de novembre, s'escau en dia feiner, traslladem la festa al diumenge següent, enguany dia 14. El programa d'actes, ben variat i, com sempre, organitzat pel nostre Ajuntament, tingué com a celebració central el solemne ofici a l'Església parroquial.

A 2/4 de 12, en una jornada plenament assolellada i agombolada per una forta tramuntana que bufava d'allò més, amb el temple ple de gom a gom, oficiàrem la santa missa corresponent a la litúrgia dels màrtirs. Al cim de la mesa de l'altar, el reliquiari que conté un fragment d'os de Sant Menna que, temps era temps, algun pietós pelegrí devia portar de les ardoroses terres del Nil, pàtria del nostre sant patró; i vora el reliquiari, una flascó amb una mica d'arena del mateix indret. Aquesta arena va ser portada l'estiu passat per una persona del poble que féu un viatge a l'Egipte i va tenir la bona pensada d'oferir a la parròquia aquest detall, materialment petit, quasi insignificant, però de grans dimensions pel seu valor de signe i record. En l'homilia, el mossèn, donat que el dia 11 de novembre també és Sant Martí de Tours, recordà el paral·lelisme que es dona en la vida dels dos sants: ambdós, en efecte, havien estat soldats de les legions romanes; ambdós van deixar la milícia en abraçar la fe cristiana i, també ambdós, després d'una vida fidel a Jesucrist i dedicada al servei dels germans, foren "màrtirs", Martí en el sentit ampli de la paraula, ja que "màrtir" és un mot grec que significa "testimoni" i ningú com ell donà testimoni de la seva fidelitat al Senyor al llarg de la seva admirable vida; Menna, en el sentit més estricte de la paraula, ja que vessà generosament la seva sang per amor a Jesús.

Acabat l'ofici que, tot sigui dit, fou acompanyat per la cobla *La Principal de l'Escala* amb gran professionalisme, tingué lloc una ballada de sardanes davant l'església, interpretades també, per l'esmentada cobla. I acte seguit un suculent "pica-pica", que feu la delícia de grans i, sobretot, de petits. Després, tothom a casa, a continuar la festa amb un bon dinar.

Tot preparant... Nadal

I, tomba tomba, ja tornem ser a Nadal. Podríem dir que tot el temps d'Advent, quatre setmanes ben diferenciades, és una recerca apassionada; una mena de nit, com diria Sant Joan de la Creu,

l'eximi poeta místic, "*con ansias en amores inflamada*" en la qual batega, però, l'esclat d'una llum propera. L'Església espera, enfortida per les profecies, la vinguda del Salvador. Isaïes, un home de ferma i bella paraula i després Joan Baptista, un jove cobert amb una capa de pèl de camell, una pell al voltant de la cintura i nodrint-se de llagostes i mel boscana, ens han anat exhortant: "*Convertiu-vos*" i "*Obriu una ruta al Senyor; aplaneu-li el camí*", exigint un capgirament total dels falsos valors i pragmatismes materialistes que tenallen la nostra societat. I al seu costat i presidint tot l'advent, Santa Maria, la Noia que amb el seu "*sí*" generós a allò que Déu li demanà, va fer possible l'acompliment del Pla de Salvació.

Dia 24 de desembre de 2004, Vigília de Nadal
Podríem dir que, molt sovint, en una vigília hi ha més goig que en el mateix dia de la festa, potser

A l'ombra del campanar

pel tràfec i emoció que suposa la seva preparació. Ben segur que quelcom d'això passa en la Vigília de Nadal i fins i tot ja uns dies abans: llums als carrers, aparadors engalanats, música ambiental, els nens de San Ildefonso cantant la Loteria, muntatge del pessebre i l'arbre, ornamentació de tota la casa, el tió, el sopar... i, sobretot, per als practicants i sovint per als no tan practicants però amb bona

voluntat, la Missa del Gall. És allò que proclama el nostre Josep M. de Sagarra al final del seu conegut "Poema de Nadal":

*"I si tot l'any la mesquinesa ens fibla
i l'orgull de la nostra soledat,
almenys aquesta nit fem el possible
per ser uns homes de bona voluntat"*

A la nostra parròquia, l'esmentada missa tindrà lloc a les 12 de la nit. La litúrgia es revestirà d'excelsa solemnitat per recordar el naixement d'aquell que, en la camperola cova de Betlem de Judà, ens anuncia que Ell és la plenitud de la salvació.

Dia 25 de desembre de 2004, Nadal

Festa central de tot el cicle i fins i tot de la nostra Història. Els grecs solien datar fets importants a partir d'alguna Olimpíada; els romans, a partir de la fundació de Roma. Nosaltres hem dividit els temps en un abans i un després: "abans" de Crist, "després" de Crist. Ell és l'eix entorn del

qual giren i es desenvolupen els esdeveniments més importants, i també els menys importants, de la nostra història. I de l'home mateix el qual, en efecte, es convertirà en fill de Déu, deixant de banda la condició d'esclau, encara que ell no se n'adoni ni, potser, ho accepti.

Dia 26 de desembre de 2004, Sant Esteve

Enguany, en coincidir aquest dia en diumenge, la litúrgia suprimeix la festa del Sant Protó màrtir, i dóna pas a la Solemnitat de la Sagrada Família, que sempre s'escau el diumenge després de Nadal. A les 6 de la tarda, això sí, al Concert de Nadal que l'Ajuntament, com cada any, organitza i que tindrà lloc a l'església parroquial. Després, segona representació del Pessebre Vivent.

Dia 1 de gener de 2005: Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu

A més, des que el Papa Pau VI la va instituir, Diada de pregària per a la pau. I començament d'un altre any. Un bon "lot" per iniciar una nova singladura a través del mar, tot sovint enfurismat, de la vida quotidiana.

I per acabar, Reis amb la seva nit màgica. Recordem que, com en anys anteriors, el dia 5 no hi haurà missa anticipada donat que la cavalcada de Ses Majestats clou el seu recorregut a la plaça de l'Ajuntament, amb l'enrenou festiu i xiroi que li és propi.

Escola

L'Escola Madrenc informa

Les festes de Nadal ja són a punt d'arribar. Això vol dir que tots els que formem part de l'escola estem treballant de debò. La dinàmica general de l'escola ja no para, cada dia les aules bullen d'experiències, de nous coneixements, de descobertes i de projectes compartits.

Com ja sabeu, un d'aquests projectes, "*Els arbres del nostre entorn*", és el tema que fa de fil conductor i interrelaciona les experiències a tots els cicles educatius. És possible que quan passegeu pels diferents indrets del poble, els vostres fills i filles us comentin els noms, les seves qualitats o els trets específics de cadascun d'ells. Esperem que aquest coneixement els serveixi per arrelar-se més en el lloc on viuen, que aprenguin a estimar tot allò que els envolta i, en definitiva, a valorar d'una manera constructiva la natura i

el seu fràgil ecosistema.

Seria bo que ens ajudéssiu tot valorant l'esforç i l'interès que mostren els nens i nenes de la nostra escola per a aquest tema i els animéssiu a continuar amb aquesta tasca.

A part de tot això, la dinàmica a l'escola d'aquests últims dies és la preparació del que representen les festes de Nadal. Aquest és un dels períodes amb més tradició popular del nostre país. I és per això que des de l'escola s'hi fa referència. Des del claustre us convidem a tots a viure amb PAU I FELICITAT aquest dies.

Aclariment: En el número anterior hi ha una errada, ja que la mestra de Religió és Concepció Nonell Rocafort.

Automòbil i velocitat (VI)

ANDRÉS L. PÉREZ VELASCO

Falsa coartada de la velocitat

La mobilitat podria significar també vivacitat, transformació, canvi o modernitat. Aquesta és la gran excusa per fer unes ciutats cada cop més adaptades al cotxe i, per tant, més inhòspites i desagradables per als qui hi viuen.

Però l'excusa és falsa: més cotxes no representen més mobilitat, ni més velocitat representa més rapidesa. Són coartades falses que les grans multinacionals de l'automòbil utilitzen en la seva propaganda.

Veiem primer el tema de la velocitat. Aquesta no coincideix per res amb la idoneïtat. "Si tots els cotxes circulessin a poc a poc -s'escolta dir amb freqüència-, les carreteres quedarien col·lapsades". Això és un error físic, ja que a més velocitat és més gran la distància de seguretat necessària per a un mateix temps de reacció (si el temps de reacció és de 1,8 segons, a 200 km/h només queden en un quilòmetre 10 cotxes). A partir d'aquesta constatació podem fer un senzill càlcul matemàtic i arribarem a la conclusió que la velocitat ideal és de 16,2 km/h, ja que cabrien 111 cotxes en cada quilòmetre, el que representa que avançarien 1.800 cotxes per hora. Sorprenent, veritat?

Naturalment, no es tracta d'establir un límit de velocitat de 16 km/h, es tracta només de desmuntar l'argument absurd de què, viatjant a més velocitat, s'aprofitarien millor les carreteres.

Però la velocitat té altres efectes, com són:

a) A més velocitat, més consum i, per tant, més dependència energètica. No és necessari estendre's sobre això; està meridianament clar.

b) A més velocitat, més pol·lució. És evident que si un cotxe consumeix més, l'emissió de gasos serà major.

c) A més velocitat, augmenta la sinistralitat. El fet que l'enorme tribut en accidents -amb les tristes conseqüències individuals- s'accepti quasi com quelcom normal, i la població suporti amb resignació estoica aquesta política de tràfic, gairebé no es pot explicar dient només que la gent s'acostuma a l'horror.

Sobretot a nivell sociopolític, és possible que aquí, en realitat, desenvolupi un paper important quelcom així com la perversió del nostre sentit d'allò que és just, quelcom semblant al que succeeix amb la justificació de la guerra.

Això resulta molt més greu si ens adonem de com pot ser de fàcil solucionar-ho. Les estadístiques són eloqüents: en els països que han limitat la velocitat a 90 o 110 km/h l'accidentalitat ha disminuït considerablement. Als E.U.A., per exemple, en els estats on es va augmentar el límit de velocitat de 55 a 65 milles/hora, és a dir, de 88 a 104 km/h, es va produir un 50% més d'accidents mortals; mentre que en els estats on es va mantenir el límit de velocitat, els accidents fins i tot van disminuir.

Es podrien posar més exemples, però aquests ja són prou significatius.

Cabrera, l'Esquirol, Taverdet

PEP COLLELLDEMONT

Els dies se'ns han fet curts, molt curts. Per això hem de mirar de fer una sortida que no ens demani massa temps. Anirem fins al santuari de Cabrera i baixarem després cap a l'Esquirol i acabarem la ruta a Taverdet. Estem en ple Collsacabra, un país meravellós per als que els agrada la muntanya. I un detall, la bellesa d'aquests paisatges a l'hivern no té res a veure amb la que ens ofereix a l'estiu. Per això podem fer una part en una estació i l'altra -o la mateixa- en l'altra. Tot és igual i tot és diferent.

Hem d'agafar la carretera que va de Sant Esteve d'en Bas a Vic. Deixem de banda el santuari de la Salut, el del Far i també el poble de Rupit, dels quals en varem parlar ja fa molt de temps. Abans de trobar el trencall de Cabrera passarem per Cantonigrós, on també hi podem dinar i comprar bons embotits. Aquest poblet, que pertany al municipi de l'Esquirol, al segle XVI era només un mas i posteriorment un hostel, que pertanyia a l'Antoni Prat, però tothom el coneixia per en Toni Gros. Més endavant s'hi van anar construint més masos i ja en l'època moderna es va convertir en un lloc d'estiueig. Hi ha moltes torres, algunes de molt boniques. Cantoni, com l'anomena la gent de la contrada, té església i algunes cases pairals nobles. Durant el franquisme s'hi celebraven les festes literàries, que foren possibles perquè les patrocinava el bisbe de Vic i la parròquia i les autoritats civils no les podien prohibir. Continuem la carretera i agafem el trencall que ens porta a la parròquia de Sant Julià de Cabrera. Es tracta d'un camí de muntanya en el qual hi poden passar cotxes normals, encara que amb un 4x4 es va més tranquil. Podem arribar fins a sota les escales del santuari. Deixem el cotxe i caminem una estona, cosa molt saludable, o bé pel camí que dona unes quantes voltes o pujant l'escala, que té un bon grapat d'esglaons. Jo quan hi vaig acostumo a pujar pel camí i baixar per les escales. Cabrera havia estat un castell, que pertanyia a la nissaga dels Cabrera, però les lluites i els terratrèmols el van destruir del tot, de manera que actualment

no en resta pràcticament res. Però el que sí s'ha anat reedificant és l'ermita de la Mare de Déu de Cabrera. Un cop a dalt, la vista és impressionant. L'historiador Antoni Pladevall ens descriu així el santuari: "És un veritable niu d'àguiles. És només pujant a indrets com aquest com es pot copsar el tremp que havien de tenir els homes que eren capaços de bastir castells i esglésies en uns indrets on la

El salt de les Gorgues, un dels llocs més visitats del terme de l'Esquirol.

vida era duríssima i les comoditats nul·les".

Els caps de setmana el santuari és obert i si es telefonava a la rectoria de Cantonigrós hom podia encarregar dinar. No sé si encara val això, es pot provar.

Si anem una mica d'hora, podrem arribar-nos fins a l'Esquirol i a Taverdet. En ambdós pobles hi ha restaurants que ens treuran el ventre de pena, tot i que també ens podem portar la minestra i parlar la taula en un dels molts paratges meravellosos, en els que no hi manca mai l'herba (i tampoc alguna cagarada de vaca, que per això estem a la muntanya).

Fins aquí he nomenat sempre l'Esquirol com a nom de poble. Aclarim-ho. A la carretera veurem que el topònim oficial és Santa Maria de Corcó, que en realitat era el nom de la parròquia. Abans se'n deia l'Esquirol i el nom venia d'un mas, l'Esquirol, conegut més endavant com el Parai, que havia estat un hostel on feien parada els que anaven de Vic a Olot. El nom del mas corresponia al de l'amo de la casa, el mateix que va passar a Cantonigrós. La llegenda diu

Pont romànic de l'Esquirol, a l'antic camí ral d'Olot a Vic.

que en aquest mas hi havia un esquirol engabiati d'aquí ve el nom. No té cap fonament. El que sí és cert és que es van anar construint cases entorn d'aquest mas i es va formar el poble.

Per si algú no ho ha llegit, deixeu-me explicar que d'aquest poble en va sortir el nom d'esquirols, aplicat als que intenten rebentar una vaga. La història ens diu que hi ha haver una vaga en el ram tèxtil de Manlleu. Els empresaris van contractar dones de l'Esquirol que tenien experiència com a teixidores i en aquell moment estaven sense feina. Van baixar a Manlleu i se les van haver de veure amb els vaguistes, que no estaven de punyetes i les van enviar altra vegada muntanya amunt. Diuen els de l'esquirol que l'endemà van tornar a baixar les dones, però acompanyades dels seus homes, la majoria bosquetans forçuts, que van donar una solemne pallissa als vaguistes. Des de llavors, el nom d'esquirol va lligat al de trencavagues.

Des del mateix poble de l'Esquirol surt la carretera que porta a Tavertet, un altre racó inoblidable. El paisatge surt de tots els esquemes normals de muntanyes i planúries. Els cingles, penyals i cims conformen una nova dimensió de la natura. A Tavertet tot és diferent, tot provoca admiració, tot respira pau.

Un rètol arran de carretera de Tavertet, a pocs quilòmetres de l'Esquirol, ens indica el camí per arribar-nos a Sant Bartomeu Sesgorgues i Sant Miquel de Sorerols, on hi podrem admirar dues esglésies romàniques, situades en mig d'un paisatge feréstec. Vaig restar astorat quan se'm va presentar davant dels ulls l'esglesia romànica de Sant Miquel de Sorerols. S'hi arriba a través del mas Sobiranes per una pista a estones molt bona i a estones no tant, però en tot cas acces-

sible amb cotxe normal. La darrera vegada que hi vaig anar, hi havia un rètol col·locat al costat del mas que em feia saber que si volia entrar en el temple em deixarien la clau. És un edifici romànic dels millors d'Osona, segons Antoni Pladevall, situat dalt d'un turonet, envoltat de vegetació.

Tornem a la carretera i arribem-nos fins a Tavertet. Un bon amic meu escriptor, en Jaume Collell, fill de Manlleu, escrivia en un

llibre: "A Tavertet s'hi respira l'aire més pur de Catalunya". Allí hi viu el filòsof i escriptor Raimon Panikkar, que en una entrevista a Presència explicava que va anar a parar en aquest racó de món "potser per seguir la gran tradició índia, per la qual cosa quan l'home arriba a una certa edat i ha complert el seu deure amb la societat, es retira al bosc per dedicar-se a coses encara més importants". Certament, quan hom arriba a Tavertet ha tingut ja temps de canviar tots els esquemes personals. Notes com vas deixant a cada metre de carretera tot allò que en el ser humà és superflu i et vas quedant amb els valors de l'esperit.

Ja només ens resta passejar-nos pels pocs carrers del poble, veure l'església parroquial i adonar-nos que la major part de les cases han estat restaurades per gent de fora, que ha trobat en aquest indret la tranquil·litat que no hi ha a la ciutat.

Magnífica església romànica de Sant Miquel de Sorerols

Tabac

Jo prefereixo la salut, per això no fumo

Molta gent creu que el tabac és pràcticament inofensiu, però això és una idea equivocada perquè, avui dia, nombrosos estudis científics han demostrat que:

El tabac és un factor important de malaltia i de mort. El tabac s'obté a partir de la planta *Nicotiana Tabacum*, en la qual s'han trobat més de 3.000 components químics.

La inhalació del fum que es produeix en la combustió del tabac perjudica la salut, ja que conté gran quantitat de substàncies tòxiques: fenols, nicotina, anilines, monòxid de carboni, acroleïna, àcid cianhídric, nitrosamines, qui-trans.

De totes aquestes, les més importants, per les conseqüències que tenen en la salut, són: el quitrà, que conté els components capaços de produir o afavorir l'aparició de càncer i la nicotina, responsable de la majoria dels efectes nocius del tabac sobre l'organisme i de la dependència física del tabac. **Quines són les conseqüències del tabac sobre la salut?**

El tabac disminueix la capacitat pulmonar i provoca, a la llarga, malalties respiratòries importants. Els fumadors són menys resistents a l'exercici físic, es cansen més quan han de fer algun esforç i rendeixen menys en els esports.

D'altra banda, el fumador crònic té una tos típica permanent i, quan pateix alguna infecció respiratòria (refredat, bronquitis, etc.), li és més difícil guarir-se'n.

El consum de tabac augmenta dotze vegades el risc de tenir càncer de pulmó. El risc dels fumadors de tenir càncer de pulmó està directament relacionat amb:

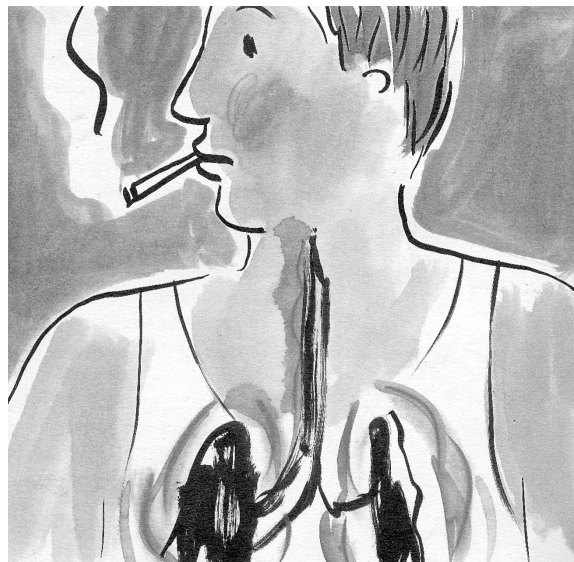
- El nombre de cigarrets fumats.
- L'edat d'iniciació en l'hàbit.
- Les formes de fumar que augmenten l'exposició del pulmó als contaminants del tabac, com la inhalació habitual del fum, l'excés de pipades i l'aprofitament màxim del cigarret.

El risc de tenir un infart de miocardi es duplica en els fumadors. El tabac constitueix un factor de risc cardiovascular de primer ordre.

Altres efectes nocius:

El tabac també és un factor de risc pel que fa a l'aparició de càncers de laringe, de boca, d'esòfag, etc.

Les úlceres gàstriques i duodenals són més

freqüents en els fumadors.

El fum del tabac disminueix la visió i els reflexos del conductor que fuma, raó per la qual pot causar accidents.

L'hàbit tabàquic és un factor important de risc d'incendis, tant dins de casa com en llocs públics, sobretot als boscos.

Per què fumem?

Es comença a fumar quasi com un joc. Després del primer cigarret, ve el segon, el tercer i així s'arriba a dependre del tabac.

L'addicció a la nicotina, més la forta dependència psicològica que crea el tabac, requereixen que el fumador que vol deixar de ser-ho hagi de fer un gran esforç.

Recordeu que:

- Deixar de fumar és molt difícil, però no pas impossible.
- Deixar de fumar val la pena.

Els exfumadors, als 10 anys de deixar de fumar, tenen el mateix risc d'agafar qualsevol malaltia relacionada amb el tabac que els no fumadors.

Amb l'abandó el tabac aconseguirem:

- Disminuir els riscos de malaltia.
 - Augmentar la capacitat pulmonar.
 - Respectar els drets dels no fumadors.
 - Recuperar la llibertat enfront de la dependència tabàquica.
- Per què castigar l'organisme amb el fum que produïu? Apunteu-vos als qui poden dir: **Jo prefereixo la salut, per això no fumo.**

Activitats de Nadal

Divendres 24 de desembre de 2004

A les 11 de la nit, a l'església de Sant Menna: Representació del XXX Pessebre Vivent

A les 12 de la nit: Missa del Gall

En acabar: Ressopó per a tothom

Dissabte 25 de desembre de 2004

A 1/4 de 12 del matí, a l'església de Sant Menna: Missa de Nadal

Diumenge 26 de desembre de 2004

A les sis de la tarda, a l'església de Sant Menna: Tradicional Concert de Nadal amb l'Orquestra de Cambra de l'Empordà

Dijous 30 de desembre de 2004 i dilluns 3 de gener de 2005

De 2/4 de 7 a 2/4 de 9 del vespre, a Can Gri (Plaça de l'Ajuntament): El Patge reial recollirà les cartes per SS. MM. els Reis d'Orient

Dimecres 5 de gener de 2005

A les 7 de la tarda: passejada de la comitiva i carrosses reials pels carrers del poble

A les 8 de la tarda: Arribada de SS. MM. els Reis d'Orient a la plaça de l'Ajuntament

Recorregut de la cavalcada: Arribada de tota la comitiva de Ses magestats els Reis d'Orient al nostre poble de Vilablareix per camí de Mas Creus fins a travessar el pont del riu Marroc, girarà a la dreta pel carrer Marroc, a l'esquerra pel carrer Ponent altra vegada, altra vegada a l'esquerra al carrer Molí de Salt fins a trobar el carrer Camós, girarà a la dreta fins a l'encreuament amb el carrer Perelló i cap a la dreta fins arribar a la plaça Perelló on hi haurà situat l'entarimat de rebuda dels Reis

Exposició de christmas

Durant les fetes de Nadal, a partir del 23 de desembre i en dies no festius, es podrà visitar l'Exposició de christmas dels alumnes del CEIP Madrenc.

Quina

Lloc: Pavelló poliesportiu

Dies: 25 de desembre de 2004 i 1, 2 i 6 de gener de 2005

Hora: 6 de la tarda

Organitzen: AMPA del CEIP Madrenc i Secció de bàsquet de l'A.E. Vilablareix